

EUROELECCIONS

Aquest país, francament,
pareix sortit d'es tebeos;
si no, no té enteniment
que hi hagi tanta de gent
que voti an En Ruiz Mateos.

Doncs si es donen molts de cassos
d'aprofitar ses eleccions
per fotre-lis cops p'es nassos
a tal grapat de pallassos
que mos costen es dos... ronyons.

I que amb tota se seva cara
han penjat, tots, es capells,
trob que no és oportú, ara,
donar es vot a un que, encara,
és molt més pallasso que ells.

Perque entre ses bufetades
an En Boyer, cosa fina,
o aquelles altres *burrades*,
com sa guerra de tortades
entre sa filla i sa "China".

O s'autògraf d'En Solchaga,
quan en Ruiz, desfressat
jo no sé si de baldraga,
el fa firmar, i aquell tragué...
i a damunt s'hi fa un retrat.

I això me dona coratge,
perque aquest pobre país
entre un i s'altre missatge,
està donant una imatge
més basta que es serradís.

Doncs veient aquests boleros
pensaran ets europeus:
—Aquell país de toreros
sols serveix per fer panderos
¡encara i tot amb sos peus!

EL SANT PERE

No ens fa gens de gràcia haver d'insistir un cop i altre sobre l'abandonament en que es té no sols el poble, si no els llocs que heurien d'estar mes cuidats, en els que s'heuria de tenir una sensibilitat especial per mantenir-los en estat de gràcia perque en certa manera son la tarja de presentació del nostre poble.

Sabem que es difícil escarmentar el gamberisme, el poc coneixement. Però conciem el poc que es fa per a corregir els embrutadors de parets, el grafitairen que a cops son gallejats pels que heurien de perseguir-los.

Es necessari posar una vigilància per evitar que Na Batlesa fasi pales l'abandó del nostre poble pert part de que té la responsabilitat de cuidar-lo.

No es una, son totes les faroles que presenten l'aspecte deplorable, de la de la fotografia. Vosaltres, lectors i suscriptors de S'Artà jujareu.

Esperam ser benvinguts tant el manco com vosaltres son ben trobats.

EDITORIAL

El Tren

Quienes con dolorosa machaconería nos dedicamos a redactar El Artà, habíamos insistido en muchas ocasiones que con la supresión del tren se nos quitaba un medio de transporte con evidente futuro.

Lo habíamos preconizado desde libres tribunas cuando las hubo en el colegio local y desde la prensa diaria. (El Artà es ultrajantemente joven para haber vivido el evento).

Habíamos expresado nuestra disconformidad en que fuera Madrid quien quitara el tren que construyeron los mallorquines y vaticinábamos que, años después, cuando Mallorca formara parte de una Comunidad Autónoma Balear, haciéndose cargo de los costos elevados a la enésima potencia, tendríamos que pechar con la responsabilidad y el dispendio para devolverle al pueblo de la isla lo que se había sustraído con evidente premura y sin calibrar los nefastos resultados.

Pues bien. El momento ha llegado.

Don Pío Tur, Conseller de Transportes, nos había hecho concebir esperanzas y los alcaldes de los pueblos afectados eligieron al de Artà para coordinar el "esfuerzo" que desde los Ayuntamientos se realizaría para normalizar una situación que no debió producirse.

Expresamos nuestro desacuerdo con lo manifestado por el Sr. Tur y que no ha tenido comentarios públicos por parte de Miguel Pastor.

Es alarmante la frase del honorable Don Pío Tur, de que "no quiere que el tren sea una carga para nuestra Comunidad".

De golpe, el Conseller nos convierte en ciudadanos de segunda o de tercera. ¿Es qué Mallorca no contribuye con sus impuestos a las pérdidas que obtiene anualmente la RENFE? Y ¿qué utilidad representa la red nacional de ferrocarriles para los discriminados habitantes de Baleares?

¿Se ha detenido a considerar el hono-

rable Conseller que si dedicaran proporcionalmente la parte de nuestros impuestos que se dedican a pérdidas de la RENFE, podríamos gozar de un ferrocarril de alta velocidad?

Lo que necesitamos es un Govern Balear fuerte, que le plante cara al Gobierno de la Nación, como hicieron los canarios en su momento, como hacen Cataluña y Las Vascongadas cada día. Un Govern que exija competencias, por supuesto presupuestariamente bien dotadas, para recuperar lo que nos quitaron.

Lo que necesitamos son alcaldes verdaderamente dispuestos, con el de Artà como coordinador si se quiere, pero con menos dedicación a vedetear por las páginas publicitarias y por los supramundos de la pseudoeología y devuelvan la memoria histórica al Conseller y al Govern y hasta al Parlament si hiciera falta.

Y, por favor, déjense de trenes turísticos. No convirtamos una necesidad peren-

taria en una nota folklórica.

Los turistas si disponen de buenos enlaces con Cala Ratjada y Porto Cristo, si se les habilita el antiguo apeadero de Na Penyal utilizarán a no dudar el tren, como lo utilizaremos los indígenas, siempre que cumpla una premisa.

Un tren que sea ágil, con horarios adecuados a las necesidades de los usuarios con mínimas paradas en las estaciones hasta Inca y directo de esta ciudad hasta Palma.

Así, en poco menos de una hora se realizaría un trayecto evitando las interminables caravanas, los riesgos de una carretera insuficiente, llena de peligros con un firme tercimundista en varios tramos.

Así terminaríamos de depender "exclusivamente" de un servicio de autobuses deplorable.

Así llegaríamos a la conclusión de que las papeletas que dedicamos a las urnas cada cuatrienio, sirven para algo más que para proporcionar una poltrona a quienes salen elegidos.

Somos los habitantes de Mallorca, de este sector de Mallorca los que necesitamos este medio de transporte, útil y ágil.

Por lo tanto reclamamos un tren ligero, expedito, cómodo, moderno y barato que permita los desplazamientos a Palma y pueblos colindantes con la línea, de los que nos alejaron, de los ciudadanos de esta parte forana de Mallorca que son tan dignos de atención como los de la meseta castellana, pongamos por caso.

Y si hay que trabajar, luchar, moverse, pelear para conseguirlo, tendrán nuestro reconocimiento al terminar su mandato.

Que para esto y para otras muchas cosas que proporcionen una mejora de la forma de vivir a sus electores fueron elegidos, a petición propia.

No lo olviden.

Así de claro.

SES GLOSES D'EN TONI BUTLER

Perque no gos de salut
com veis, s'és fet necessari
es deixar sa Funerària,
que tant de temps som tengut
quaranta anys d'esclavitud
per a servir es vecindari.

Sa Colònia de Sant Pere
lo mateix que tot Artà,
amb tothom vaig procurar
complir bé i en tal manera.
De dia i de nit, quan era,
sempre me varen trobar.

Sempre alabaré aquest poble;
per tots som apreciat,
ningú tenc agraviat
i per mi això és molt noble.
Quan les duia es darrer moble
molts de pics jo he plorat.

N'he vistes de tota classe
i es meu cor que se xapava;
tanta de gent que plorava.
Tot això és lo que em passa,
feina jo n'he feta massa
i es meu cos perjudicava.

Ara En Toni Muntaner
seguirà igual que jo.
Es meus fills, un no està bo,
s'altre això no li va bé.
Ell segueix fent de fuster
i amb això és una flor.

Ara ja va sa darrera,
he arribat es capdarmunt.
Quan tengueu qualche difunt
criau es de Capdepera,
gent molt neta i feinera
i sempre està ben a punt.

Antoni Ginard, Butler

Maquetatge i dibuix: ARPO • Fotografia: JUAN GINARD FERRER (SARASATE) i JULIO INFANTE • Repartidor i coordinació: JUAN BUJOSA TOUS • Coordinació Palma: MIQUEL LLADRÀ • Redacció: PEPE MISLATA, TOMEU FEMENIES SARD, JOSÉ CANTÓ PLANISI, JOAN ESCANELLES, SERAFÍ GUISCAFRÉ GENOVARD, ANTONIO GINARD CANTÓ, Mª ÁNGELES PIÑERO • Colaboradores: JOSEP MELIÀ, GABRIEL GENOVART, SANTIAGO PERELLÓ, BERNAT CIFRE, MIQUEL MOREY LLITERAS, BONET DE SES PIPES, MIQUEL BOTA TOTXO • Pseudònims: ES SANTANYINER, VIVILLO VIVALDI, EN PINXO DE SON RECUT, P.G. • LAU

Direcció: CONJUNTA
Administració: R.S.N.

Direcció Artà:

CARRER CARDENAL DESPUIG, nº 8 - 10

TELS: 56 20 05 - 56 26 52

Depòsit Legal P.M. 203-1983

Preimpressió: PREYTESA

Impressió: Imprenta LA ACTIVIDAD

Municipalerías

PLENO

1º.— Aprobación inicial de las Normas Subsidiarias de Ordenación Urbanística del Municipio.

Miguel Pastor realizó lectura de un académico, tedioso y repetitivo discurso que nos recordó sensiblemente a su antecesor Jaume Morey.

En definitiva, nos vino a decir lo siguiente:

Estas normas están elaboradas con el fin de planificar un crecimiento urbanístico, moderado pero importante, de cara al futuro.

Intentan lesionar "mínimamente" la expectativa privada, con el fin del beneficio colectivo. Determinan el lugar y la manera de establecer este crecimiento, basándose en cuatro criterios esenciales:

1. Planificar la costa de la Colonia. Concentrar al máximo la zona turística entre S'Estanyol y Betlem. Potenciar la Colonia de San Pedro como centro de servicios públicos y zona portuaria, evitando así que pierda su actual protagonismo.

2. Planificar el casco urbano de Artá. Aumentar la oferta de solares en la parte alta y la zona sur. Potenciar la zona industrial de "Es Cos".

3. Planificación del suelo rústico. Desde el paisaje de posesiones hasta el agravio.

4. Preservar la costa virgen, la montaña y los monumentos artísticos nacionales con la máxima protección urbanística, declarando estas primeras zonas como Elemento Paisajístico Singular.

Estas normas estarán a exposición pública durante unos días, con el fin de que cualquier ciudadano pueda aportar ideas para mejorárlas.

Como dato singular se mencionó la cifra de posibilidad de crecimiento de 44.000 habitantes repartidos en los 2.300.000 m² de suelo edificable. Cifra exorbitante si tenemos en cuenta que actualmente no alcanzamos los 6.500 habitantes censados. Sin embargo, examinemos las cifras. Nuestros dirigentes no han dispuesto de poco más de 50 m² por habitante de cara al futuro. 300 m² menos de los que disponemos en la actualidad. Las cifras siempre son relativas, pero no engañan.

Una vez terminada la exposición de estas normas, pasamos a votación. El P.P. y el C.D.S. votan en contra por estas razones:

a) Son unas normas elaboradas por un grupo determinado para un sector determinado.

b) Es un agravio comparativo el mencionar las cifras anteriores.

c) Técnicamente están bien presentadas. Política y jurídicamente, no. Padecen ciertas lagunas ilegales, saltándose a la torera organismos superiores. En las comisiones informativas el PSOE dijo literalmente: "Si pasan bien y si no, y nos llevan

Preservar la costa virgen. Menos mal que la preservan, que si no construirían dentro del mar

a juicio y perdemos el pleito, ya las rectificaremos". Actitud irresponsable, la de este grupo, provocando un considerable retraso en el trabajo, ya que la Administración no lo aceptará. Juegan con los intereses del contribuyente, menospreciando un valioso tiempo y dinero que podrían dedicar a la mejora de otros aspectos.

d) Estas normas lesionan tanto a grandes como a pequeños propietarios. Más aun a los pequeños que son nuestros ciudadanos.

e) En cuanto a preservar los monumentos nacionales, parece ser que a los simpatizantes del grupo dirigente no les afecta la ley. Sería interesante pasar por "Na Devesa" y contemplar la monstruosidad de carpintería metálica que protege la propiedad del llamado artista Miquel Barceló. Nuestros dirigentes se despiden diciendo que las irregularidades cometidas hace más de 4 años, quedan impunes ante la nueva ley.

¿Es ésta la razón del considerable retraso en la presentación de estas normas? ¿Entrevieron, nuestros dirigentes, la finalización de éstas para proteger los intereses de las amistades?

Pasando a otro tema, al hablar de irregularidades ilegales, sin mencionar la oposición ningún nombre concreto, el grupo socialista las identificó inmediata-

mente con la paralización del proyecto de Cala Mata.

Cala Mata tiene un Plan Urbanístico Parcial aprobado, por muchas normas subsidiarias que inventan en contra de éste.

El grupo independiente afirma sentirse defraudado por la actitud pasiva de la oposición en las comisiones informativas, ya que no presentaron propuestas ni enmiendas durante ellas.

Juan Sureda (P.P.) les contestó así: "En las comisiones, todos nos limitamos a escuchar la lectura del arquitecto, que era el único que sabía de que iba la cosa, durante 2 o 3 horas. Tendría que ser un Einstein para presentar recursos o alegaciones en tales condiciones.

Por otra parte, ¿para qué sirven las alegaciones de la oposición, si nunca las tomáis en cuenta?".

2º.— Propuesta de adhesión de nuestro municipio a la Federación de Entidades Locales de las Baleares.

El P.P. solicita una contrapropuesta, que por supuesto es denegada.

3º.— Aprobación inicial del proyecto de urbanización de la parcela 209 del Polígono 3 del Plan General de S'Estanyol.

Se deben rectificar algunas negligencias mencionadas por el P.P. Se aprueba por unanimidad.

4º.— Se aplaza la aprobación de las Bases del Concurso para la adjudicación de 2 plazas de Taxi hasta pasada la revisión obligatoria de éstos.

5º.— Ratificación del sorteo electoral.

6º.— Ratificación de postura en contra del atentado a TV3. Se aprueba por unanimidad.

Los grupos P.P. y C.D.S. constatan que ellos están en contra de éste y de cualquier otro atentado terrorista, como el ocurrido hace unos días en Porto Cristo, reivindicado por el grupo "Terra Lliure".

7º.— Información sobre el convenio suscrito por la CAIB para la ampliación de la Residencia.

Gracias a la aportación del Sr. Cañellas, Sa Nostra y dos herencias, nuestro Ayuntamiento llevará a cabo esta ampliación con una aportación mínima.

Así termina la sesión plenaria del 30 de mayo del presente año.

Nuredduna

Planificación del suelo rústico sin industrias, sin concesiones al amiguismo. ¡Qué bien!

Las diabluras de Casellas

(Continuación)

Aunque doctores tiene nuestra Santa Iglesia que sabrán dilucidar mejor que yo el pensamiento de Casellas en lo tocante al infierno y a los demonios, no creo fuera de lugar terciar en este vidrioso y angustioso asunto.

Desde muy antiguo la creencia en el diablo ha sido parte integrante del conciencia cristiana. Fijémonos en el "Ritual del bautismo", en uso hasta hace poco, con su triple exorcismo; en la tradicional recomendación del alma; en el ministerio del exorcista, vigente hasta la última reforma. En la misma oración que nos enseñó el Maestro hallamos vestigios de esta creencia, pues el "libera nos a malo", según muchos exégetas, no significa otra cosa que "libranos del malo", o sea, del Maligno.

Los últimos papas, en línea con sus antecesores han mantenido la misma doctrina. Recordemos la famosa alocución de Pablo VI y la reciente declaración de Juan Pablo II. En 15 de noviembre de 1972 decía el primero: "Se sale del cuadro de la enseñanza bíblica y eclesiástica quien se niega a reconocer su existencia (la del diablo); o bien la explica como una pseudorealidad, una concepción conceptual y fantástica de las causas desconocidas de nuestras desgracias". Según Pablo VI "el demonio es el enemigo número uno, el tentador por excelencia. Sabemos así que este ser oscuro y turbador existe realmente, y que actúa todavía con tracionera astucia; es el enemigo oculto que siembra errores y desventuras en la historia humana".

En resumen: la tradición judaico-cristiana, avalada por el Magisterio ordinario de la Iglesia, proclama la existencia de demonios. Ni Cristo, ni los papas, ni los santos han tenido el menor reparo en llamar al diablo por su nombre, como parecen tenerlo algunos de nuestros curas, avergonzados, sin duda, de creer en su presencia real. Más aún: todos ellos se han referido siempre al demonio como si realmente fuera alguien, no un símbolo, ni un ente de razón. F. Mauriac ha expresado la misma idea: "He tenido en el transcurso de mi vida, no la prueba ciertamente, pero sí la impresión de que el Mal era real y sustancialmente alguien". ("Lo que yo creo") No menos convencido de ello estaba A. Gide, en un texto de sobra conocido. Ahora bien, con la misma claridad debemos señalar que la existencia del diablo nunca ha sido objeto de una definición explícita. La Iglesia, en la Lateranense IV, se ha limitado a definir que Dios es autor de todo lo creado, y a condonar, de paso, el dualismo, por ser contrario a las enseñanzas de la Biblia. No es lícito, por tanto, calificar de hereje a quien niega la existencia de Satanás.

Desde el punto de vista metodológico, Casellas plantea mal sus tesis sobre el demonio y el infierno. Lo primero que debería haber hecho, para evitar malentendidos, es explicar el sentido y alcance de los términos usados por él. ¿Qué entiende por existencia, por persona, por ser? Si aclarar previamente estas nociones, toda disputa sobre el demonio carece de rigor dialéctico y desemboca en las aguas turbias de la ambigüedad. "Sólo con mucho cuidado el discurso sobre el diablo se verá libre de caer en la impetuositad o en la futilidad". (Paul Tillich).

Por otro lado, don Andreu, hace pensar a veces que tiene de Satán un concepto pueril, que algo del diablo de su infancia —con su rabo, cuernos y pezuñas— se le ha quedado en la imaginación. No sólo existen falsas imágenes de Dios. También las hay, y no pocas, de Lucifer. La literatura, el arte, la Biblia, la liturgia, los mismos santos, se sirven de símbolos e imágenes para expresar lo demoníaco. Hay que estar ojo avizor para captar el sig-

nificado esencial, y no dejarse enredar en las mallas del lenguaje analógico.

Cuando San Ignacio, por ejemplo, en la meditación de las dos banderas nos presenta a Lucifer sentado "en una grande cátedra de fuego y humo, en figura horrible y espantosa", e, igualmente, cuando Teresa de Jesús nos habla de "un negrillo muy abominable", todos entendemos la verdad esencial que palpita bajo estas imágenes antropomórficas, con sólo un mínimo de atención al significado de cátedra, humo, el color negro...

El tema del demonio, por razones obvias, no pertenece a la ciencia ni a la filosofía. Se trata de un ente espiritual que supera los límites del intelecto humano y de lo experimentable. No hace falta despojarse del la razón, eliminarla por completo, pero sí reconocer que nos hallamos ante un problema supraracional, inaccesible a nuestra capacidad intelectiva. Como decía agudamente Chesterton, para entrar en un templo no se nos exige quitarnos la cabeza, pero sí el sombrero. Pues quitémonos, humildemente, el sombrero, porque vamos a penetrar en terreno sagrado, cual es el de la Revelación.

Corresponde a la Revelación, y, concretamente, a la teología dilucidar los entresijos de este "ser oscuro y turbador", en frase de Pablo VI. Pero resulta que los teólogos no se ponen de acuerdo sobre el particular. Hay opiniones para todos los gustos. Y algunos caen en el mismo error metodológico, que hemos apuntado con respecto a Casellas. Cuando unos teólogos nos dicen que el diablo es persona y otros que es antipersona, no entendemos nada, si previamente no han aclarado la noción de persona, pues es evidente que Satán ni existe, ni es persona en el sentido que existen y lo son las que vemos y tratamos en este mundo.

Los teólogos, en su mayor parte, se pronuncian por el sí, en cuanto a la existencia, tomando esta última palabra en su sentido usual. Sobresale entre ellos Karl Rahner, según el cual el diablo "no puede ser entendido como una personificación mitológica del mal en el mundo", ni "tampoco discutirse su existencia". En el otro extremo se halla Herbert Haag, para quien Satanás es un fantasma, un residuo mítico del pasado, una personificación del mal, propia de pueblos primitivos. ¿Que hacer mientras esperamos que la teología diga su última palabra? Responde Xabier Picaza: "Conformémonos con saber que el diablo es. Con esto nos basta".

Otro tema favorito del último Casellas era el de la salvación universal de todos los hombres. Es sabido que concedía billete para el cielo a todo quisque. ¿Por qué? Porque no acertaba a conciliar la misericordia infinita de Dios con la eternidad de las penas del infierno.

También, en este caso, don Andreu se deja atrapar en las redes del racionalismo, y hay momentos en que da la impresión de ser un cartesiano recalcitrante. Objetiva el infierno, aplicando a una realidad ultramundana sus propios conceptos —ser, tiempo, espacio, historia— y olvida, quizás de puro sabido, que las realidades del otro mundo escapan por completo a nuestra capacidad de representación y comprensión. Confundir a Dios con un amante irritado que se venga, he ahí el punto flaco de muchas de sus objeciones.

No puede ponerse en duda que el Evangelio excluye a los malvados del reino de los cielos. El cardenal Gibbons demuestra en "Nuestra herencia cristiana" —un libro que no envejece— que el castigo eterno de los réprobos no es incompatible con la justicia y misericordia divinas. Dios quiere que todos se salven, pero no puede forzar a nadie. "Si un hombre de vida corrompida fuese admitido en el cielo, no sería allí feliz y, por consiguiente, no sería un acto de misericordia invitarle a permanecer en aquel lugar". Es el mismo hombre, pues, quien voluntariamente se excluye del reino celestial. El infierno es creación del hombre, no de Dios. "El que niega el infierno no niega a Dios y su justicia, niega al hombre y no lo toma en serio. La libertad humana no es cosa de broma, es un riesgo y un misterio que implica la absoluta frustración en el odio o la radical realización en el amor. Con la libertad todo es posible: el cielo y el infierno". (L. Boff. "Hablemos de la otra vida").

(Continuará en el próximo número)

CASOS Y COSAS DEL COMISARIO CASTELL

El comisario Castell andaba ajetreado revolviendo en su despacho. Buscaba lo que no encontraba y su cabreo aumentaba por momentos.

La silueta gorda, ancha, del sargento Boira se perfiló en el dintel de la puerta, fumaba un *faria* y su rostro coloradote reflejaba satisfacción.

—¿Busca usted algo, comisario? —preguntó el subordinado a su superior.

Castell, sin dejar de remover trastos, contestó casi con un gruñido. Su pipa de boj incrustada entre los dientes le dificultaba enormemente el silabeo correcto.

—¡Perdón, jefe!, pero... no he logrado entender lo que...

—Joder, Boira!... Digo que me ha desaparecido el bocadillo. Ni en comisaría puede uno estar ya tranquilo.

Boira, que quedó mirando al comisario, chupó del puro con toda la parsimonia del mundo, se recostó en el armario de los atestados y abrió un cajón.

—Comisario —dijo—, he aquí el cuerpo del delito. —Después de tan concluyente afirmación, el sargento Boira extrajo del interior del cajón un paquete alargado envuelto en papel de periódicos, que rezumaba aceite por los cuatro costados y lo ofreció a su nervioso jefe.

Lo siento, Boira —apuntó el comisario—. El bocadillo que yo busco está envuelto en papel de aluminio y es de jamón de Jabugo: ochocientas pesetas me costó la caprichada.

—Pues la verdad, comisario, por un lado yo también lo siento, pero... por el otro no.

—¿Qué significa este galimatías, Boira? Vamos, explícate.

—Pues, que por mucho que busque usted, no lo encontrará.

—¿Motivo?

—Sencillamente, que me confundí de paquete y lógicamente también de bocadillo. ¿Comprende usted, señor comisario?

—Maldita sea —gritó encolerizado Castell—. Te lo descontaré del sueldo, te juro que esta me la pagas.

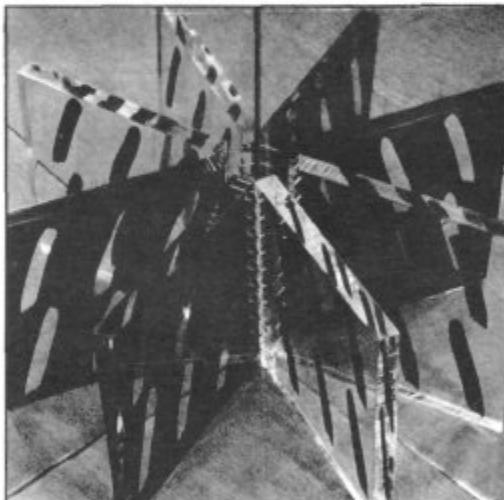
—Caray, comisario! No tiene usted por qué ponerse así. Cómase el mío y en paz. Las sardinas en aceite tampoco son moco de pavo. Vamos, digo yo.

—A aquella mañana por Artá todo seguía igual. Ni las elecciones al Parlamento Europeo alteraron un ápice el orden del pueblo. Total iban a ganar los de siempre...

Exposició de fotografies d'En Tomeu Amorós

La mostra de fotografies d'En Tomeu Amorós, exposada a la sala de Ca'n Jai, a la Universitat de les Illes balears, va tenir un gran èxit i ens va cridar fortament l'atenció. Els homenatges tenien una imbricació en cada una de les col·leccions. L'Artà anirà publicant les fotografies de què constava la col·lecció perquè els nostres lectors puguin apreciar la feina artística d'En Tomeu.

Enhorabona.

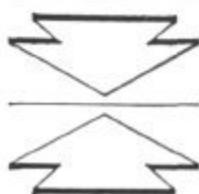
**Ferretería
Pascual**

Calle Cardenal Despuig, 12
Teléfono 56 23 92
ARTÀ - Mallorca

Ferretería SAN LORENZO

Calle Mosén Galmés, 37
Teléfono 56 96 50
SAN LORENZO - Mallorca

HERRAMIENTAS PARA LA CONSTRUCCIÓN
PINTURAS • BRICOLAGE
SERVICIO DE ALQUILER
HORMIGONERAS - COMPRESORES
GENERADORES - MONTACARGAS
M. DISCO - ETC.

CENTRE DE RECONEIXEMENT
METGE - PSICOLOGIC
ARTÀ

**certificats metges per
permís de conduir i
llicència d'armes**

Avinguda Ferrocarril, 2, 1.er
(Damunt Bar Almudaina)
ARTÀ

OBERT
DILLUNS I DIMECRES
DE 17 A 21 H.

Sa Colònia de Sant Pere

Club Tercera Edad.- Aunque ha habido que pedir refuerzo al Centro Cultural San Pedro, el Club de la Tercera Edad compite en un reñido Torneo de Petanca, que está a punto de finalizar al redactar estas líneas. Se juega solamente los sábados y festivos, pero se ha conseguido que, en especial las señoritas, se lo tomen con mucho entusiasmo, demostrando una destreza extraordinaria. Hay que tener en cuenta que, aunque sea un juego muy conocido, es casi nuevo en la Colonia, pero la perfección conseguida por algunos elementos hace pensar que podrían codearse con los más expertos jugadores.

Se espera poder entregar los trofeos durante las Fiestas Patronales, para que esto sea un acto más de los festejos preparados para San Pedro.

Club Náutico.- Sabido es que la vida recreativa de la Colonia tiene como escenario principal el mar, siendo de general interés todo lo relacionado con los deportes que se desarrollan en el líquido elemento. Las regatas en verano y la pesca deportiva durante todo el año, son actividades cultivadas en la zona.

Para ello se precisa disponer de una plataforma de apoyo, que necesita cuidarse con esmero. Y esto hace la Junta Directiva del Club. Celebró Asamblea General de Socios a mediados de abril, en la que dio cuenta de los cuidados dedicados al Fondeadero Refugio durante al año 1988, así como de la situación económica.

Pero el plato fuerte de la Asamblea fue la presentación y estudio del proyecto de ampliación de las instalaciones, para conseguir 232 puestos de amarre más, para eslora de 5, 6 y 8 metros, así como mejorar las 56 de que dispone actualmente.

Como el coste de la operación va a ser elevado, para ayudar

a la financiación, se acordó o crear un documento de adhesión a la obra, consistente en la aportación de 100.000 Pts., que dará opción a que el socio de número que lo suscriba tenga derecho, a título intransferible, a elegir uno de los nuevos amarres, y caso de que al final no interese o se suspendiera la operación, será devuelto el dinero con los intereses correspondientes al tiempo que estuvo depositado.

Bulos que circulan en el Pueblo.- La noticia, divulgada por la prensa, de que en Manacor una empresa piensa invertir 16.000 millones de pesetas en la construcción, en la Rotana, de unos campos de golf, varias pistas de tenis y un complejo turístico de campanillas, que proporcionarán a los manacorenses un respectable número de puestos de trabajo, ha reverdecido la creencia de que la Colonia tal vez también podría participar en una lotería semejante, que daría posibilidades de encontrar un empleo a los jovencitos del lugar y mayores sin colocar, amén de sanear la economía local. Es hora de dejar de ser la Cenicienta.

Las oportunidades parecen ser que se presentaron en Es Caló, Es Barracá, la zona llamada Des Canons de Betlem y en la continuación de lo empezado en Ravenna.

La creencia es de que en todas esas zonas el Pueblo podría conseguir un desahogo económico, y de forma especial en lo del Campo de Golf, que se rumorea que la Compañía quería canalizar el agua hasta las inmediaciones de la población y tratar de construir una depuradora para aguas residuales. Todo hace pensar que puede que un día el sueño puede convertirse en realidad, y que no tendrán que emigrar a buscar trabajo en otros municipios, aquellos que pronto será preciso que busquen solucionar sus vidas. Si no se emprenden estudios superiores, los jovencitos tendrán que dejar las excursiones en moto para empuñar herramientas, bolígrafos a maquinillas de escribir y calcular. Es ley de vida, y se impone buscar dónde y cómo ganarse las habichuelas.

Cruz Roja.- Gracias a la constancia y entusiasmo desplegado por Thomás Bonnín y Jaime Sansó, en la segunda quincena de abril se consiguió abrir el local de la Cruz Roja de la Colonia. Se halla ubicado en el número 6 de la calle de San Lucas, y su número de teléfono es el 58 90 87. Hace ya varios años que cumplía su meritorio cometido en la vigilancia y socorrismo en el mar, pero ahora está en condiciones de ampliar su campo de maniobra.

Tanto es así, que el 28 de mayo, por tener asignada una ambulancia por aquellas fechas, asistió a las carreras de bicicletas originadas en Artá. Durante la prueba hubo caídas y prestó dos servicios de urgencia, asistiendo, además, de heridas leves a ocho corredores.

Se espera la asignación fija de una ambulancia, por lo que el pueblo va camino de disponer en breve de unas asistencias que le habían sido vedadas hasta ahora.

Acabo de recibir la noticia de que el 22 del corriente mes de junio, a las 20 horas, doña Margarita Borrás y don Bartolomé Pons, patrocinados por la Cruz Roja, darán una conferencia en el local del Centro Cultural y Tercera Edad de la Colonia sobre *Salud Integral*. Es un tema muy interesante y se espera una masiva asistencia de colonenses.

una persona va a visitar a sus seres queridos y llevarles unas flores, tenga que recoger piedras, escombros y cemento.

En anteriores revistas, otras personas han dado quejas diciendo que no está en condiciones el cuarto donde se deja al difunto hasta la mañana siguiente, que no se limpia, en una palabra, que está olvidado de las personas que tienen un cargo y tienen que ser competentes para todos los problemas del municipio.

Esta es mi manera de pensar, pero también es la opinión de la Colonia entera.

Cuando vienen a cobrar los impuestos,

ninguna persona deja de pagar todo lo que le dicen. Es una injusticia que el Ayuntamiento nos tenga tan olvidados para adecentar y arreglar muchos problemas que cada día crecen en el pueblo de la Colonia.

Hay un refrán que dice: "Hay que estar en las verdes y en las maduras", y ustedes, señores del Ayuntamiento, están solamente en las maduras. Esperando que se destapen los oídos a estas quejas, la gente de la Colonia desea ver hechos más brillantes que los que hemos visto hasta la fecha, ya que algunas personas votaron por "ustedes".

Es Blau

CARTA AL DIRECTOR

El cementerio

Muy agradecido, Sr. Director, por dejarme expresar y al mismo tiempo dirigirme al Ayuntamiento para dar una lamentable queja.

Si no me equivoco, la reforma del cementerio se terminó hace unos cinco meses y en vez de parecer un campo Santo parece un campo de escombros y de matorrales. Es muy lamentable cuando

ESPÈCIMENS ARTANENCS

Hem de donar sa benvinguda a Joan Sarasate, que de bell nou se troba entre noltros. És clar que ara, tot d'una no dóna tanta hostilitat com abans. Però, deixau passar temps, que se recuperi, que cobri sa gana, i que passejari li torni es color i ja el veureu. Fins i tot es martell tornarà agafar. Devora ell, es seu amic coral Perico Bonnín (Guixó), que l'anima a continuar. En Joan té molts d'amics dins el món.

En es bar de Ca'n Balaguer, on s'hi fa una tertúlia matinenga que haurem de parlar-ne qualche dia, hem sorprès En Biel Sureda Valls, *Faro*, mecànic agrícola, i sa madona Antònia Nebot Rosselló, *Xineta*, que avui operen i a qui desitjam una franca recuperació perque Ca'n Balaguer no seria el mateix sense N'Antònia. En Miquel Ginard Alzamora, *Butler*, molts d'anys mosso de la casa i que ara ha quedat com encarregat. El darrer no és un espècimen artanenc, però ho sembla, ja que com En Biel és una columna de Comercial Artà, ha nom Matcu Font Gayà, de Ca'n Tronca, i es santjoaner.

Darrera es taulell de *La Almudaina*, a qui ells han sabut donar un estil, Ramon Cámara Torres i la seva dona, Antònia Solaño Fuster. Fixau-vos en la sornegueria de la cara de Ramon, que està de volta de moltes coses i que lo mateix te diu un acudit que et fa passar pel tub. Els desitjam tota casta d'encerts.

Publicam un reportatge amb l'amo del Rebost, però no podien quedar a l'oblit els empleats que fan funcionar el super-mar. Ells són En Tomeu Esteva, *Cinto*, Na Margalida Antic de Ca'n Cai, Na Catalina Terrassa, *Polet*, Na Maria Caselles, *Xoroia*, i Na Catalina Villalonga, *Pantalina*, esposa d'En Tomeu.

Es bar Centro Social ha vist desfilar parelles que s'han desfet per donar-li una personalitat. Poques, però, com En Jaume Palou, *Molas*, i Na Maria Massanet de Ca'n Maia. Ells fan qualche *so-parillo* per a xupar-s'hi es dits i no són gens emprenyosos a s'horra de demanar comandes. Allà pren qui en vol... i en volen molts!

Na Francisca Tous, *Gafarrona*, és un altre espècimen que també despatxa, i molt bé, en Es Rebost. Avui, aquesta multinacional ha revolucionat es clàssics sistemes de venda.

CARA A CARA...amb Tomàs Orell

per Na Mª Ángeles Piñeiro

El podríem descriure com un home senzill i, a la mateixa vegada, carismàtic. Té el carisma dels triomfadors, dels qui aconsegueixen tot el que es proposen amb el suor del seu front. T'atreu des del primer moment que parles amb ell. Et dóna seguretat, plena confiança. Empresari modèlic per la seva perspicàcia i humanitat, mescla mala de trobar. En una paraula, és un viu exemple a seguir que ens hauria d'enorgullir a tots els artanencs. Casat amb Na Maria Danús, té dos fills fruit del seu matrimoni: En Xisco, que segons pareix, segueix els pasos del seu pare i En Sebastià, bon estudiant, segons notícies. En Tomàs és famós per la seva cadena de supermercats, 22 en total; dotze d'ells anomenats "Rebost".

—Tomàs, com aconsegueixes els preus de mercat?

—A través d'una multinacional, fundada a Barcelona l'any 82, que ara és la primera central de compres no només a Espanya, sinó a Europa. Està formada per 52 socis, amb una facturació anual de 320.000 milions de pts. que ens sitúa en aquest primer lloc. A més de tot això, treballam conjuntament amb altres països d'Europa: Suïssa, Itàlia, França... Gairebé tots menys Anglaterra.

—La distribuïdora d'aquesta societat, Sualsa, de la meva propietat, està dins les quatre primeres empreses d'Alimentació a Mallorca. I és la primera a Eivissa.

—Realment és impressionant. No obstant, tu començares des de baix. Per què no ens parles un poc dels teus començaments?

—Vaig començar a l'Hosteleria, com a encarregat a l'economat d'un hotel. Després, vaig passar a director de compres. Posteriorment, a director de personal i d'aquí a sub-director de l'empresa. Fa nou anys, em vaig arriscar a comprar la societat. El primer "Rebost", el vaig ubicar a Cala Bona. Després, vingueren els altres. Podríem dir que la meva visió va tenir un resultat positiu. Si hagués fracassat, no hauria alçat cap. Ningú no m'ha regalat res.

—Recordes cap anècdota interessant de quan començares?

—Sí, record quan distribuïem la Coca-Cola. Me n'anava a Palma a les 3 de la matinada. En 2 hores i mitja anava, carregava, tornava i descarregava. Així, l'endemà, els camions tan sols l'havien de carre-

gar i repartir.

—Ens comentaves abans que penses tomar el supermercat de Capdepera per fer-hi aparcaments i, el que ara és magatzem, passarà a ser un Hipermercat. El magatzem principal estarà al Polígon Industrial de Capdepera. No hauria estat més perifèric i econòmic, situar el magatzem mare a Vilafranca, per exemple?

—Creu-me que ho vaig estudiar bé. No obstant, hi ha una cosa que no es pot comprar amb polígon i és el capital humà. Fer anar, als que treballen amb jo, diàriament 40 km. Iluny, poguent fer feina molt més aprop, seria perdre aquest personal, una vegada ensenyat.

Pre~~y~~tesa

Taller de preimpressió

Sant Vicenç de Paul, 5-7 interior
07010 Palma de Mallorca
Tel. 20 74 63 Fax. 20 74 02

IMPRENTA

La Activitat

Tipografía i offset

Arta c/ Llebeig nº 2 Tel. 56 20 05

—Normalment, procuram fer lo possible perquè puguin treballar a la seva zona de residència.

—Quants d'empleats tens al teu càrrec?

—A finals d'any, passarem els 300.

—Parlant de polígons, què ha passat amb el d'Artà?

—En un principi, la meva idea era construir el magatzem al polígon d'Artà. Emperò, jo em veia obligat a fer-ho en el plaç d'un any i vaig haver de sortir-ne, no haguent possibilitat de que funcionàs abans d'un any. Així que vaig decidir comprar el terrenys a Capdepera.

—Amb el preu que pagares pel solar on hi ha el Rebost d'Artà, no t'hauria estat més rendible comprar-ne un altre a les afores, que fos més gros i amb millor aparcament?

—El lloc on està, és ideal pel tipus de comerç d'interior. A la llarga també pens fer-ne un altre a l'exterior. Són dues maneres de mercat completament diferents.

—En total, què t'han deixat edificar, d'aquest solar?

—El 60% als pisos i el 80%, a la planta baixa.

—Què tal funciona el Rebost

d'Artà?

—superam les venudes dia a dia. Ens anam defensant.

—Es cert que a les 6 del matí ja estàs “en marxa”?

—Gairebé tots els dies.

—Què és el que més t'agrada fer, quan decideixes oblidar-te dels negocis?

—M'encanta viatjar. De fet ho faig molt sovint, amb motiu de convencions d'Alimentació. Sobretot, vaig a Itàlia i a França, que són actualment els mestres de l'Alimentació.

—A quins supermercats vas quan ets fora?

—No tinc preferència. M'agrada anar-hi a fer una volta i aprendre dels seus errors i les seves virtuts.

—Què penses de la massificació del Turisme a Mallorca?

—Darrerament, el nostre turisme s'ha degenerat per complet. La major part de culpa la tenen tant les agències com els empresaris. Res ja no és el que era.

—Pel teu negoci, quin és el millor turisme, el d'hotel o el d'apartaments?

—Sens dubte, el d'apartaments. No obstant, sempre són comprades petites, de 1.000 a 2.000 pts. Si veus una de 5.000 pts., segur que és la d'un espanyol.

—Així va acabar aquesta agradable entrevista. Esper que la lectura del que he escrit, vos ajudi a conèixer un poc més a aquest entranyable artanenc. Persona envetada per molts i admirada per tots.

Comercial ARTÀ

EN COMERCIAL ARTÀ ENCONTRARÁ LAS
TRES COSAS QUE USTED BUSCA:
SERVICIO, CALIDAD Y PRECIO

EXPOSICIÓ I VENDA:
Carrer de Ciutat, 46 - ARTÀ

Per més informació: Cridar al Tel. 56 21 48

MOTOCULTORES (CONDOR)
MOTOSIERRAS (MONDIAL Y OPEN)
SEGADORAS HIDRÁULICAS (ZAZURCA)
SEGADORAS ACONDICIONADORAS (ZAZURCA)
REMOLQUES ESPARCIDORES
REMOLQUES ENSILADORES
EMPACADORAS Y ROTOLEMPACADORAS (BATLLE)
CUBAS DE VACÍO
BARRAS DE CORTE
BOMBAS PULVERIZADORAS
ROTOCULTIVADORES

EN PINXO DE SON REUIT

D'eleccions europees, de turisme i altres herbes

Un amic meu que és d'ací me digué de parlar en glosa, i jo, que ho trop poca cosa, ho provaré, li vaig dir.

—Parlarem d'eleccions!

—D'aquestes ànimes "meas" que perque eren europees, s'ho passaren p'es... calçons.

—Per això es socialistes, es qui a s'urna mai li fallen, com un sol homo, votaren i triümfaren a ses llistes.

—Es cedesets, ni tan sols repartiren paperetes.

—I es pepes, bons repunyetes, van iguals que es caragols.

—I ara qui los sent "ja ho veurem a ses primeres..."

—Trop que això no són maneres d'entrar-les-hi per parent.

—I per donar lo que és seu, a cada un que es presentà, què trobes que dins Artà se votàs En Ruiz Mateu?

—Pensa que dins la nostra illa, n'ha trets més que es pessos memeros.

—És que aquests putos toreros, només van a ferrapilla.

—I es grupet d'independents.

—Es qui dominen La Sala? Sense posar-s'hi a la mala, no arribaren a dos-cents.

—Sols es seus varen votar. Què diu En Toni Maria?

—Esià espantat per si un dia les tocava comandar.

—Ja saps sa que va amollar en es pleno s'altra dia. "Per nol-nos aprovat sia, i si és il·legal ja hi haurà qui ho digui an es tribunal. Si perdem, que és natural, ja ho posarem bé qualche dia".

—Quin pla! No és estrany si van d'escolans. Quin perill si comandassin. I, per tot quant aprovassim haguéssim de reclamar.

—Es veu que tenen bons mestres, amb sos qui comandan a dalt. Noltros tiram per envant enc que tots mos tirin pestes.

—Mira que no anar a votar!

—A un mallorquí és ver, li toca, que si qualcú està dins Europa és un homo que ha d'anar a fer feina a sa ribera.

—O és una calaratjadera, que ven souvenirs que fa creure que són d'olivera.

—O un llorenç de Sa Coma que tot ho ha encimentat i an aquell lloc l'han deixat per torrar-hi conill amb poma.

—Noltros, que som europeus i que d'ets europeus vivim.

—Si no en vénen, no en sortim a pesar d'aquests ateus que voldrien que Mallorca tornàs esser una finqueta, on es cacic dins sa pleta tengués sa guarda tancada, munyir-la qualche vegada i plànyer-li sa pesseta.

—Ai, si aquell temps tornava!

—En veuries de gemec, llavors ploraria aquest que es turista maltractava.

—Deixau-lo fer, és un cap quadrat, és un bàmbol. Què no cl veis? Té ben rossos es cabells i sa panxa s'és torrat.

—Planyiu-li sa bona cuina. Donau-li bruts es llençols i esperem que es juriols, altre pic torni sa buina.

—Robau-li es bolso i violau sa turista més sandunguera, arraconau sa granera i d'asseguts esperau que, per Grècia, a Iugoslàvia, o a Tunísia o an El Marroc, que ja n'han après un poc, és segur que los tendran.

—Idò qui plora ara ets tu, i ja veurem En Gelat on se jaurà, perque això augmentarà i encara serà més dur.

—Encara més?

—Sí, fillet. En veuràs de cares tristes, i si no vénen turistes a dins s'agost tendrem fred.

—Mira que estàs pesimista, tú que ets un capdavanter.

—Jo som un foraviler que ara me visc d'es turista. Però tal com l'hem tractat, a Mallorca a tot arreu, és ben hora que penseu que es negoci l'hem tudat.

—No pensis més en això. Ja hi haurà qui ho agomboli.

—Quan just menjarem pa amb oli, somiaràs de debò.

—Llavors es mestrats hauran triomfat.

—S'altre dia que passava, un homo amb un cotxo car, un a s'altre demanà: "I aquest quins estudis té, per poder anar qualcant"?

—Ja se veu que aquest bergant, tot és enveja que té.

—I dir-los es necessari, que és molt bo s'estudiar, però que s'ha de mamar per arribar a esser empresari.

I senyors, no n'hi ha més

es qui fa funa sens mida

es qui s'hi juga sa vida

es qui mos duu es progrés.

‘Si ell tornàs’, en el Principal de Palma

Seria una injustícia si damunt les planes de l'ARTÀ no ens féssim eco delsuccés que fou l'estrena a Ciutat d'aquest musical que el Jovent d'Artà va presentar dies 17 i 18 de juny passat damunt l'escenari del Teatre Principal.

Una gran entrada; plena la

platea i l'amfiteatre i molta de gent a les llotges. I la gran sorpresa: sense massa aldarull, la gent va anar entrant dins l'espectacle que no es limita sols a esser teatre pel teatre. Hi ha un fons, una idea filosòfica que és expressada, a voltes, amb una gran innocència però sempre

plena de sinceritat.

Què passaria si Jesucrist tornàs i contemplàs a on ha arribat la Humanitat? On és la pau, la germanor i, sobretot, on és l'amor?

Són al sopar, a l'hermosa ballada de les nines que van cap a ell i són a la unió de les

mans cantant l'himne de la Pau, però al capdavall Crist es torna quedar sol i la Creu s'alça altre cop dins l'horitzó de la humanitat.

Una senzilla idea d'En Pep Toni escenificada per Ramon Ginard, que per altra banda assoleix una gran altura amb la seva dansa.

Sentim no poder anomenar-los a tots, però cada un dins el seu paper va donar la mida de la seva participació.

És un dels camins que té el jovent d'Artà per donar un cert sentit a la seva vida.

Quina llàstima que des de l'Ajuntament siguin incapços de recuperar l'incendiat Teatre Principal d'Artà. Aquest teatre, que hauria d'esser una de les metes a conseguir pel consistori, roman tancat, testimoni mut de la incompetència dels que regeixen la vila.

Ens sap greu sempre haver de criticar, però són els fets que ens ho demostren. No hi ha cap poble que, tenguent un teatre com el nostre, no hagi estat capaç de recuperar-lo perquè si qualche cosa ha fet el Govern de la nació és una política de recuperació de vells teatres.

Els nostros regidors, ni se'n han temut.

S.G.

Grosfillex

MUEBLES DE JARDÍN

J. OBRADOR

C.I.F. 41 869 338 - B

Teléfono 56 23 66
Av. Costa y Llobera, 12 (Junto Estación Ferrocarril)
ARTA (Mallorca)

AUTOS ESCANELLAS

Carrer Argentina, 31
Teléfon 56 21 15
ARTÀ

EXPOSICION Y VENTA
¡VISITENOS!

SERVICIO OFICIAL

Esclafits i Castanyetes: cinquè aniversari

Amb tots els entrebancs que una mala entesa competència pot proporcionar, aquesta agrupació ha arribat al seu cinquè aniversari. El poble va poder contemplar el grau de col·laboració en un diumenge plouyer que no deixava compondre la decoració idea da per Bárbara Flaquer, que dia a dia es defineix com una gran decoradora.

A la fi, però, vengueren les clarianes i la mostra de l'aniversari es pogué celebrar a la Plaça del Conqueridor.

L'escola va rompre el foc i varem poder comprovar que les rels del ball pagès estan ben fermades dins l'ànima dels més nous.

Després, l'Agrupació amb una mostra de l'autenticitat del grup, del qual hem de fer especial esment, a la seva rondalla, de veus diverses, amb un aire pagesívol que sorprèn per lo estrany avui.

I després, el ball obert, En Bernat Randa improvisant i gent de tota l'Illa, Rondalles d'Alcúdia, de Sóller, de Sa Pobla. Els Sis Som i la col·laboració de la Caixa de Balears, Sa Nostra.

Tota una vetllada memorable on lo que més ens agradà va esser gent de les altres agrupacions que ballaven agermanades.

Ah! I no deixem anar el sopar. La taula preparada a la sala per les dones de la vila, acostades a Esclafits, i que era tota una mostra imaginativa i de calitat. Des del pa amb oli fins a l'escabetxo de Na Mondoia, passant pel frit mallorquí allò fou un calc de les noces de "Camacho".

Enhorabona a Maria Amorós i a les seves col·laboradores, que feren passar una gran vetllada a les gents d'Artà.

Enhorabona també a En Pep Mislata, que va aconseguir la il·luminació, als picapedrers, al fuster, i tots els qui cooperaren a la brillantor de la festa.

Nosaltres el que voldríem és que, sense malentesos, amb harmonia, les dues agrupacions de dins Artà ballassin junes qualque vegada i sobretot per Sant Antoni i Sant Salvador, les festes que són de tot el poble. Després que cada una d'elles seguís el seu camí, ja que les desitjam tot el millor per cadascuna d'elles.

SAUNA - PISCINA - TENIS - SOUVENIRS

Restaurantes / Bar

Club Casa Naval

BETLEM

Colonia de San Pedro

ARTÀ, MALLORCA

Bodas, Banquetes, Comida mallorquina

Teléfono 58 90 12

Carrers i places d'Artà

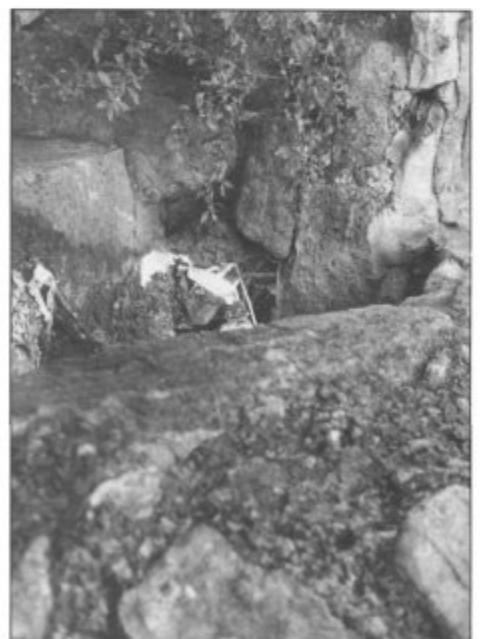
S'altre dia vérem una fotografia on la pandilla que manda dins l'Ajuntament sopava, celebrant l'aniversari dels ajuntaments democràtics. Llegírem, també, un article on es glosava aquest període i s'alabava, quasi es pot dir s'autobesava, el passat batle d'Artà. Sobre l'article no hi ha temps com ara de contestar. Sols volem dir que fa llàstima que ni tan sols coneui les vertaderes necessitats del poble i que s'autoensaboni amb les donacions i regals que altres persones han fet a Artà.

Quant a la seva efectivitat, anirem al que és més simple: tenir el poble net, cuidat. És la *a* de l'administració municipal. Voltros jutjareu. Són fotografies del mes de juny de 1989.

Els ajuntaments, el país, la nació, han d'esser demòcrates, no en faltaria d'altra, però no hem de voler que prenguin sa democràcia per brutícia.

Un lloc ben cèntric: sa plaça de Sa Carn o d'Antoni Llinàs. S'abandó és evident

Brutícia i pudor. La síquia que s'hauria de rehabilitar, a més de blocs a la vista té tota casta de brutor

Un carrer per devers Es Cos. De la brutor del solar no en parlam, però els plàstics i els fems són enmig del carrer

Fixau-vos en la Plaça de s'Aigo: herbes, plàstic i brutor. Abans de celebrar res, posau un ram per ca vostra. O no és ca vostra, Artà?

BAR - RESTAURANT CA'N LLORENC

ESPECIALITATS:
PARRILLADAS - CUINA MALLORQUINA

C/ Sant Pau - COLONIA SANT PERE

Carnisseria Ca'n Rafel

ESPECIALITAT
LLANGONISSA I BOTIFARRONS
ESTIL PAGÈS

Carrer Santa Catalina, 20
Telèfon 56 22 36
ARTÀ (Mallorca)

Conservem la naturalesa

LA IMPORTÀNCIA I LA PROBLEMÀTICA DEL SÒL A LA ZONA DE LLEVANT

El sòl és la capa superficial que cobreix la superfície terrestre.

El sòl té una gran importància ja que gràcies a ell és possible que hi hagi vegetació que, amb les arrels, reté el sòl i evita l'erosió per part de la pluja i altres agents erosius. No hem d'oblidar que sense sòl no hi ha vida ja que sense sòl no hi ha vegetació i sense ella no hi trobam animals.

Un dels problemes que sofreix el sòl de la zona d'Artà i dels seus voltants actualment és la substitució de zones verdes per urbanitzacions que sense cap dubte no ens resultaran tan agradides a la llarga. D'exemples, en tenim a Cala Millor, Cala Ratjada, s'Illot i d'altres amb característiques semblants.

Per altra banda, són els continus incendis, intencionats o no, que si no són evitats el que provoquen és una desertització de la zona i una erosió més ràpida per part dels agents geològics.

Una altra cosa que altera el sòl és la pastura de cabres perquè es cremen zones on hi ha vegetació per després, quan surti l'herba tendra, les cabres tenguin bon pasturar. Però, què passa amb tota la vegetació i el sòl que ha cremat l'home? L'escassetat de vegetació és un perill per al sòl.

Altres problemes poden esser l'abandonament de pedreres (ja que no les deixen amb l'estat que es van trobar), l'obertura indiscriminada de camins (ja que no es fan parets de marges per protegir el sòl), la pràctica de *cross* i un llarg etc.

A la zona de Llevant trobem poques zones riques amb arbres no alterades, ja que han estat sotmeses a les pressions que hem vist abans. Una de les zones verdes que encara podem trobar és Sa Canova, a la Colònia de Sant Pere.

El sòl és fonamental per a la vida, jugar amb ell a vegades no és la millor solució per fer negoci.

Sense el sòl... Què seria de nosaltres sense el sòl?

Coloma Eva Company Bonnín
Primer de B.U.P.
I.B. Llorenç Garcias i Font

VIDA I DESTRUCCIÓ DEL SÒL

Imaginem una història.

Hi havia un lloc que només tenia pedres, estava format únicament per roques. No hi havia plantes ni animals, era com un desert. El calor, el fred, el vent i la pluja feien les roques a trossos els quals queien i s'acumulaven a les zones baixes formant una capa prima de terra. Sobre aquesta terra va caure una llavor de la qual va néixer una petita herba. Les seves arrels s'afferraren als grans d'arena i d'argila. Arribaren més llavors i varen créixer més plantes. Molts d'anys després aquell lloc desèrtic s'havia convertit en un bosc magnífic amb un sòl ben ric.

Creis vosaltres que aquesta història és certa?

Però n'hi ha una altra, d'història.

Si guaitau per la finestra veureu un paisatge trist. Veureu la falta de boscos i una proliferació cada vegada més acusada d'urbanitzacions. És una llàstima que nosaltres utilitzem el nostre sòl d'aquesta manera. Si ens preservàssim de fer una cosa així, ho tendriem molt més bé i més bonic. Però tot això depèn de nosaltres. Si tots junts conservam el sòl que encara hi ha, en un futur les altres generacions en podran gaudir.

Catalina Nebot Morey
Primer de B.U.P.
I.B. Llorenç Garcias i Font

Cicloturismo

Pero del de verdad. Del que exige el esfuerzo físico para dar placer a los ojos contemplando las grandes panorámicas, es el que están preparando los esforzados componentes del pelotón dominguero que sale del Talaio todos los domingos, y en el que están encuadrados Emilio Miguel Ginard (Sarratea), Sebastián Sastre (Pi-

peta), Antonio Femenías (Figuera), Serafín Roselló (de Son Morei), Miguel Tous (King Funtillo), Antonio Ribera y Luis Nebot.

La salida hacia Barcelona está prevista para el 10 de agosto. Desde la Ciudad Condal, furgoneta hasta el Valle de Ordesa y desde allí ya sobre la bicicleta a Añisclo, Boltana, Ainsa, cerca del Parque Nacional de Ordesa, Cerler, La Bonai-gua, Viella, Envalira, Puig

Morens y otros en los que King Funtillo podrá demostrar su valía, Antonio Figuereta su figura de *gentleman*, Sebastián Sastre su *pardale-ri* y los demás seguirán así como puedan.

Quien quiera apuntarse todavía está a tiempo. Provean de furgonetas, tiendas de campaña y a vivir que son dos días, porque, las noches en los Pirineos serán de órdago.

S. G.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO
VIALSA
J. Bernad, J. Zafra y J. Genovard

Ctra. Santa Margarita, 57

- Teléfono 56 26 35 - ARTÀ

Sant Antoni de Juny

La festa de Sant Antoni de Pàdua no només és la festa del Convent dels Pares Franciscans. És la festa de la il·lusió, la festa dels infants. Cavallets, carrosses, la gimnàstica, els pollets de la tòmbola, etc.... Tantes i tantes coses que caracteritzen aquesta festa.

La podríem destacar per ser realitzada amb gran força de voluntat, alt índex de col·laboració i absolut sentit de l'estalvi.

Els alumnes del Convent es preparen una mesada abans per tal de poder ballar a la plaça el dia assenyalat. Els assatjos, que usualment realitzen el dematí, embrullen les caretes dels nims, girades cap al sol. Suen i es cansen, però ho fan amb il·lusió, ja que saben que després de la festa, acabaran les classes aviat. Arriba el dia, i estan nerviosos i contents. Ballaran

en honor al seu col·legi, als seus pares i al Sant Antoni dels pollets.

Qui no se n'ha duit mai a ca seva un pollet, per Sant Antoni?

Qui no ha desitjat ser àngel a una carrossa o cavallet?

Els cavallets, vestits d'alegres colors, omplen de llum i bullia quasi tots el carrers del poble.

Petitons, acaben esgotadets. Però acaba la festa i ja desitgen que arribi la de l'any quevé.

Enguany, per cert, també està d'enhorabona el grup d'Artà "Balla i Canta" i l'Orfeó artanenc.

Ho han fet francament molt bé.

Què més podria dir jo de Sant Antoni?. Acabau d'alabar aquesta festa volsaltres mateixos, amics lectors artanencs.

XAFARDERIES

—L'any passat es va formar una brigada de neteja de platges. Arribà l'hivern i es va aturar. Ha tornat l'estiu i aquesta brigada no funciona. Cala Torta conserva la brutor de l'hivern i de cada dia en prolifera més.

Jo en deman, som ecologistes o som salvatges?

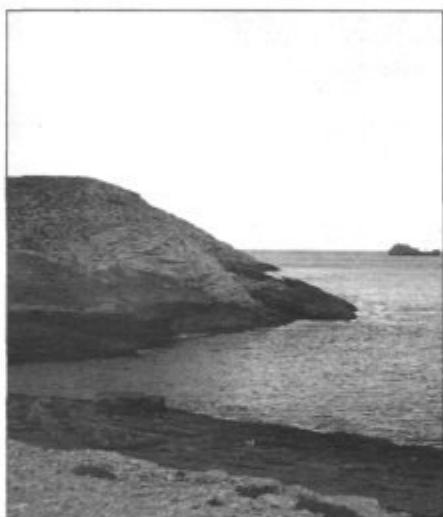
* * *

—S'ha aprovat un "bando" que prohibirà la propaganda de begudes alcohòliques arreu del terme municipal d'Artà.

Iniciativa positiva, però insuficient.

¿No seria millor fer propaganda informant millor dels problemes que surgen a rel de l'abús del l'alcohol?

La campanya realitzada contra l'abús de l'alcohol s'ha descentralitzada bastant del seu objectiu des del moment que hi varen entremesclar les drogues. Hauria estat millor separar els termes en dues campanyes. La majoria de les persones que assistiren a les sessions no tenien cap problema respecte a la drogadicció i es sentiren ofesos perquè van tractar els dos problemes com si fos lo mateix. En realitat, l'alcoholisme es molt més preocupant, perquè el tenim més a mà.

Destrucción de la capa de ozono

Parece ser que los medios de información pretenden concentrar nuestra atención en el uso prohibitivo de los cómodos sprays, considerándolos agentes altamente destructivos de dicha capa.

Omiten, sin embargo, los millones de fábricas que diariamente contaminan aguas y cielos de nuestro planeta; centrales nucleares; incisantes maniobras militares; las continuas pruebas realizadas con armamentos atómicos, químicos

y bacteriológicos; los devastadores incendios que arrasan selvas enteras; etc...

¿Es ésta una omisión involuntaria? Tergiversan una información a fin de encubrir causas mayores, producto de la irresponsabilidad de determinados colectivos con poder suficiente como para cubrirse bien las espaldas?

Mª Angeles Piñeiro

Cafeteria ALMUDAINA

Avda. Ferrocarril, nº 4 - Tel. 56 22 48 ARTÀ (Mallorca)

- * Pastelería
- * Heladería
- * Hamburguesas
- * Platos combinados
- * Tapas variadas y meriendas

ORIENT EN ARTÀ

Calle Santa Margarita, 82

KARATE - KUNG-FU (wu-shu) y manejo de armas chinas

Clases impartidas por:

LAZZARO GARCIA

Dos veces campeón de España

GIMNASIA - MANTENIMIENTO Y 3.^{EDAD} - CULTURISMO

Disponemos de un amplio horario, con profesorado titulado.

Para más información, pasar por el Centro o llamar al Tel. 55 23 66.

C/ Santa Margarita, 82 - ARTÀ

El castell de Sant Salvador

El nostre puig, avui conegut amb el nom de Sant Salvador, en la comarca Llevantina de la nostra illa de Mallorca, està envoltat d'un llarg cistell de muntanyes y muntanyoles. Per anar-hi s'hi pot arribar per una llarga carretera que té un parell de voltes o també per una escala d'on es pot veure una part del poble. A la façana principal, hi ha tres portals dels quals, normalment un es troba obert, davant, veim un pati, on està situada una cisterna i devora hi viven els "denats", que son els que s'en cuiden del santuari.

Des del pati principal es pot contemplar una vista d'una part del poble. A un dels dos costats del santuari està situada una altra cisterna que està envoltada de bancs i de boniques palmeres que a l'estiu refresquen l'atmosfera i donen goig als que han pujat a peu per la llarga escala.

Ja a l'altre costat, hi ha una petita pujada plena d'herbes, amb una cova a devora, que és on es celebren dues conegeudes representacions. La del betlem vivent per Nadal, i l'altra, s'endavallament el Divendres Sant. Sempre hi ha molta gent d'Artà i bastants turistes que després d'haver vist algunes d'aquestes dues representacions poden gaudir de la magnífica vista que es contempla des d'allà dalt i poden estudiar l'interessant i esplèndid castell que tenim, però millor seria que vosaltres mateixos poguéssiu venir algun dia a conèixer el nostre santuari.

Tot el recinte de Sant Salvador està rodejat per unes murades, la més alta de totes s'anomena la Torre de Sant Miquel. Dins el santuari, de front hi ha un cembril que és on està situada la Mare de Déu.

Jo realment estic orgullosa de tenir un santuari tan bonic com el del nostre poble. Si alguna vegada venui per qualsevol carretera podreu observar-lo des de diferents punts. De dia es molt bell però de vespre ho és molt més; encara em sembla més atractiu i encisador perquè està tot il·luminat i es veu de molt més alluny que de dia. I particularment a l'endavallament del Divendres Sant apareix com un castell màgic, com si fos el sol que aparegués darrera de la muntanya, i poc a poc s'anà desfent en petits llums que van baixant de la muntanya fins arribar a l'Ajuntament, i són els soldats amb les antorxes que baixen amb Jesús i tots els caparunats darrera.

Un fet portentós que va tenir lloc durant la guerra de Cuba i que publicà la "monografia del Santuari de Sant Salvador" escrit pel pare Joan Ginard, diu textualment: "Un dia, anant d'excursió militar un artanenc, en Tomeu Rotget, i els altres soldats, i sentint-se morts de cansament i abraçats de set, se'ls presentà sens saber per on, una senyora amb un gerricó oferint-los aigua. Ells begueren d'aquella

aigua deliciosa fins a assaciar-se i sense que mai s'estroncàs aquella font viva que brollava dins aquella petita gerra. Després d'haver-se'n anat aquella senyora, el Sen Tomeu va reconèixer la fisonomia d'ella, que era la Imatge de la Mare de Déu de Sant Salvador d'Artà i els va mostrar l'espadulari que sempre duia i els soldats reconegueren que era la tan venerada Imatge".

Parlant de la història, segons pareix ésser, la primera edificació se remonta en els temps dels romans. Al peu i a l'entorn del pujol, s'han trobat alguns indicis de la romanització del nostre territori artanenc amb objectes que estan depositats al Museu Regional d'Artà. Malgrat tot això, no es pot assegurar el nom de les diferents dominacions de forces estrangeres que han fet servir aquesta edificació com a torres de defensa. Aquesta fortificació era conejuda, en temps dels moros amb el nom de l'Almudaina; per tant, podem saber cert que és una obra militar anterior a la conquesta de Mallorca i una de les defenses amb que comptava l'illa en aquell temps. El Rei Jaume I va donar aquest santuari als frares prenestresos de Bell-puig. L'any 1562 es realitzaren importants obres de reconstrucció i sembla que tota l'obra s'acabà devers l'any 1593. La Mare de Déu original de Sant Salvador, fou una bella talla romànica del segle XII portada des de Catalunya a Artà. Més enuant va experimentar profundes restauracions, fins arribar a la forma actual.

La celebració de la festa de Sant Salvador es remonta l'any 1404. Actualment es celebren dia 6, 7 i 8 d'agost, hi ha actuacions teatrals, jocs, i pots veure molta gent conejuda. Es realitza a favor del castell, perquè antigament servia per protegir la gent del poble.

L'any 1820 és una data digna de recordança per la relació que té amb el nostre santuari. És la de la pesta que sofri el po-

ble d'Artà: perquè degut al número importantíssim d'atacats (en moriren devers 1.300), hagueren d'habilitar tots els locals inclosos en el recinte de les murades. Temerosos els artanencs que, passada la pesta, s'intentàs destruir la capella i la imatge de la Mare de Déu, aixecaren forta protesta, de què el santuari fos convertit en Hospital d'apetats. No obstant, així es feu, de tal manera que els qui dins ell moriren foren enterrats en els seus entorns. Tan prompte com hagué desaparegut aquella epidèmia, es va resoldre, per llevar tot perill de contagi, destruir l'església i cremar tot quant dins ella hi havia, sense respectar la tan venerada Imatge. No faltà un bon artanenc que tengués coratge per prendre ocultament la santa Imatge i amagar-la fins que pogués assegurar el seu culte i veneració. Fou cremada l'antiga església quasi totalment i després de vuit mesos, més o menys, aquell artanenc va tornar la tan venerada i Santa Imatge al santuari.

Sant Salvador està situat a uns 182 m. damunt el nivell de la mar, fins a 173 m. que té la part més baixa. L'àrea delimitada pel seu perímetre comprèn una superfície d'uns 4.000 m². El seu estil és el Renaixement, que produeix les formes clàssiques de l'antiga Roma, amb l'afegitó de la cúpula bizantina i altres importants modificacions, amb raó es pot dir que és una arquitectura bizantina revestida de vestit grec-romànic. I com que el recinte no és molt gran, et sents allà dins un poc a com a ca teva.

I ara, per acabar voldria dir que, prova de la estimació que el poble artanenc rendeix a la seva patrona, són els himnes tan populars i conegeus com aquest:

Vós sou nostre llum primera
llum d'un poble encès d'amor
un poble que'en vos espera
Verge de Sant Salvador.

Maria Vives payeras

SOCIOLOGICA

Un sopar de celebració dels cinquanta anys es va fer dia 27 de maig d'enguany a s'aquari de Cala Ratjada. És una cosa estranya que vulguin fer públics els seus anys amb la fama que tenen les dones d'amagar-los. Idò aquestes els celebren i ho publiquen. Són d'esquerra a dreta: Coloma Bonnín (Coloma Roja), Maria Roca (Talabarda), Margalida Sancho (Blaia), Catalina Vicens (de Son Fang), Magdalena Santandreu (Botera), Margalida Mascaró (Valenta), Maria

Alzina (de Sa Cova), Francisca Fuster (Ranxera amb el seu nét Ramon Càmara), Catalina Alzamora (d'Ariany) i

Catalina Torres (de Son Coll).

Vos esperam en el sopar dels altres cinquanta.

FELICITACIÓ

És necessari destacar el bon gust de la boutique Vora Vora, que cada any es distingeix en el premi d'escaparatisme. Publicam el diploma i la fotografia de l'escaparata on es pot veure l'alta qualitat artística del mostrador. La nostra felicitació als propietaris Tòfol Ferrer i la seva esposa Maria Genovard Sancho.

NECROLÒGICA

Dia 19 de març, als 58 anys d'edat, moria d'accident N'Agustí Esteua Gínard, a sa seva finca de Ses Terres. A sa seva dona, N'Isabel Negre Vives, an es seu fill Antoni i a sa seva nora Margalida Gelabert Lusana, així com an es seu nét Josep, els accompanyam en el sentiment.

* * *

Un dels primers subscriptors de l'ARTÀ ens ha deixat. Antoni Sureda Ribot, Verger, va morir dia 20 de juny. Bon professional picapedrer, de tracte amable, rialler i senzill, la seva pèrdua ha estat molt sentida dins el poble. A la seva esposa Magdalena Garau Bordoy i als seus fills Jeroni i Júlia els feim arribar l'expressió de la nostra condolència.

CASAMENT

Dia primer d'abril d'enguany varen controure matrimoni al santuari de Sant Salvador Pedro Galmés Puigròs i Antònia Galmés Nebot, fills de Llorenç i Margalida i de Bartomeu i Antònia del Bar de Ca'n Balaguer. Viuen a Cala Bona. Celebraren un sopar en Es Molí d'En Sopa, a Manacor.

Enhorabona.

BODES DE PLATA

Dia 17 de maig varen celebrar els nostres amics Sebastià Sastre Terrassa i Maria Alcina Tili el vint-i-cinc aniversari de les seves noces, celebrades dia 4 de maig de 1964. Feren dir una missa a la parròquia de la Transfiguració i seguidament una gran festa amb prop de dos-cents comensals a la seva finca de Sa Torre. Tant a ells com a la seva filla Bàrbara, la nostra enhorabona. Per molts d'anys.

AUTOVENTA MANACOR COCHES DE OCASIÓN

Servicio

FIAT

Avda. Junípero Serra, 50
Teléfono 55 01 61

07500 MANACOR (Mallorca)

Confección Caballero y Cadete - Decoración - Tejidos
Géneros para el Hogar - Suministros Textiles Hostelería

COTEX
LUIS FERRER SUREDA

C/. Clutat, 39 - Tel. 56 22 37 - ARTA (MALLORCA)

Presentación del nuevo Ford Fiesta

El pasado día 14 de abril se hizo la presentación del nuevo Ford Fiesta a los clientes y amigos de Autos Escanellas, en el local oficial Ford de Artá.

La presentación de este nuevo coche fue muy concurrida por los muchos clientes y amigos de esta casa, a los cuales se les ofreció un refrigerio.

En la larga gama de Ford hubo comentarios para todos los gustos, pero todos resaltaban este modelo Fiesta por su nueva línea aerodinámica y sus variantes en interiores, y altamente positivo por su bajo precio de coste.

Desde esta revista, deseamos a los Sres. de Autos Escanellas lo mejor y el éxito en la venta de este nuevo modelo, cosa que no dudamos por su ya larga experiencia.

Pep Mislata

Asociación Ornitológica

Tenemos que dar la grata noticia de haber sido constituida en Artá una Asociación Ornitológica de la que es presidente Mateo Cantó Borbal.

Es el vicepresidente Tomeu Vives Torrens, el secretario Rafael Cruz Pérez, tesorero Jaime Sureda Gili, el vicesecretario Gabriel Garau Pastor y los vocales Antonio Pérez Parra, Berta Liesegang Moll y Francisca Sureda Cladera.

Por nuestra parte tendrán todo el apoyo que podamos ofrecerles y nuestras páginas están abiertas a sus iniciativas.

Un nou edifici pels bombers

En el seu afany per a paliar els incendis forestals, s'ha construït un nou edifici per afilar-hi el servei de contra-incendis.

Hem llegit a la premsa que l'any passat varen disminuir els incendis, cosa que ens alegra molt i creim que de cada any minvaran i fins i tot no se'n produiran més. És clar... quan tot estigui cremat. Mentrestant, mentres no es netegin els contrafocs, només gastarem doblers i farem rialles.

Oh! Records d'Aubarca i Es Verger continuant cap an Es Caló.

SE NECESITAN DOS APRENDICES Y UN PEÓN O AYUDANTE

Carpintería
Hermanos Fliteras

TRAVESIA DE SANTA MARGARITA, 8/N.
TEL. 56 22 66
07570 ARTÁ (MALLORCA)

COMUNICADO

Pomps Fúnebres Artanenses
Avda. Ferruccari, 33 - Artá

Pomps Fúnebres Muntaner
Avda. Ferruccari, 33 - Artá

Comunican al vecindario de Artá y de la Colonia de San Pedro que, a partir del día 1º de Junio de 1988, se hará cargo de los servicios de estos localidades.

POMPAS FÚNEBRES MUNTANER

quedando desde esta fecha a su servicio.

Para avisos y peticiones llamen:

Teléfonos | 56 30 96 Días
| 56 39 34 Nocturnos, Domingos y Festivos

Después de la resaca ocasionada por los actos festivos con motivo del triunfo del potro Nostro V.X., ganador del Gran Premio Nacional 89, la afición hípica artanense el día 21 de mayo se dio cita en el Hipódromo de Manacor para participar en la tradicional Diada.

El número de trotines locales fue de 18, Liduvina, Loçana, Nancy, Neus, Joiell, Joly Grandchamp, Jerami, Castañer, Mel, Mil, Polida, Panyora, Numbela, Per Vora Vora, Lechuzo, E. Marisol, Nostro V.X. y Junita.

Con fruto de esta reunión 3 yeguas de Artá se clasificaron en primera posición, Loçana, Numbela y Junita. Panyora y E. Marisol llegaron en tercer lugar en sus respectivas carreras.

Decepcionó para mucho público la actuación de Nostro V.X., pues el animal notó el cambio de hipódromo y además con carrera de 2.300 metros con salida del autostart sobre la curva que él siempre había tenido su manía, todo ayudó para que la carrera no fuera como todos hubiéramos

HÍPICAS

deseado.

El día 10 de junio empezaron las carreras nocturnas, donde todos los participantes locales hicieron una muy buena actuación como fueron Maika de Ego que en cada carrera va a más, también Mel, al igual Joly Grandchamp, Jerami y Castañer que se clasificaron en 2º lugar. Buena carrera del caballo Junc Ka que sin ser ar-

tanense era conducido por Gaspar Rayó. Lechuzo fue conducido por su propietario Miguel Angel Esteva.

El domingo día 11 y en el Hipódromo de Son Pardo en la carrera especial para los mejores caballos nacionales, con una dotación de 55.000 pesetas en premios en la que participaban las yeguas Junita y E. Marisol se clasificaron en 3º y

4º posición respectivamente con unos cronos dignos de destacar, las dos establecieron un nuevo récord, Junita a 1'21"5 y E. Marisol 1'20"9.

De entre los caballos importados que tenemos en Mallorca uno de los mejores es Quito Du Kennedech, del que es propietario y conductor habitual Pedro Sansó de la Colonia de San Pedro.

Y hablando de campeones, alguno más tendremos algún día, de entre los potros que han nacido este año son 19, el aumento es notorio sobre los 8 del año anterior, todos ellos de unas madres con excelentes orígenes como son:

Ladina V.X., Unita, Atena, Eta, Quenia Kan, Brenta S.F., Patt G., Boira De Abril, Zarza Mora, Estivalia, Bahama R., Aronita P., Lin, Dama Augusta, C. Unita, Rubia, Fophi, Joya Bois y Habanera.

La mayoría de estas yeguas fueron cubiertas por el semanal de Sa Corbaia, Labrador de Thoury, además cubrió yeguas como Mis Fontaine, Olga Y., Anovera Hannover y un largo etcétera.

Tomeu Femenias Sard

C.D. Avance: ¡Ánimo y adelante!

El pasado 3 de junio se hizo entrega del VIII Trofeo de Fútbol Benjamín. Nuestros muchachos quedaron en tercer lugar en la clasificación "B" de Pueblos, a 6 puntos del líder C.D. Cala Millor.

El Consell Insular de Mallorca les entregó una copa para todo el equipo más una revista álbum para cada uno de los jugadores. Esta revista recoge las fotografías de los 1.500 niños que integran los 78 equipos participantes en esta competición.

Un bonito recuerdo para nuestros futuros campeones. ¡Enhorabuena, chicos!

L'any 48 estaven de moda els exercicis espirituals i veyí aquí que pujaren a Cura els "pecadors" de sa juventut seràfica per netejar l'ànima i alegrar el cor.

Pensau quin pecat d'obra podien fer dins Artà el seràfics estrictament vigilats pels frares de la tercera que volien una joventut blanca, pura, immaculada, com a exemple de la joveua artanenca.

Fra Bartomeu Nicolau, germà del Bisbe del Perú Pare Damià, va predicar els exercicis i el Pare Mojer va aprofitar per retratar-se amb tots ells.

Són de darrera a devant i d'esquerra a dreta: 1ª fila: Miquel Femenies; Colau de ses Eres gran sauri, o trobador d'aigües profundes; Tòfol de Xiclati, mà dreta d'es Poques Païses; Pedro Canet de sa llet; Jaume Escrivá que en pau descansí; Biel Ciutadà, gràcies a qui hem pogut aclarir totes les identitats dels que es retrataren, En Juan Tarrassa de Son Boit; En Juan Arrom, baix de l'Orfeó, corda a la que reforça en cada concert; Juan Cama, restaurador de fama; Francesc Cristo; Juan Campins, mort també. 2ª fila: Juan Jaumí, gran tenor de la Coral; Antoni Butler, el nostre blanc glosador que sempre entrega per atrassat; Andreu Corona, que viu a Ciutat; Tomeu Toro; el pare Mojer; Miquel Coloma o Revull; Jordi Llull; Juan Terres, que es el propietari de la fotografia. 3ª fila: Guillem de Son Puça; Andreu Cursach de La Caixa, Juan Servera, Leu; Tomeu Cama hoteler propietari de mitja Torre de Canyamel; i En Pep Pentafí, l'inesfable Pep, gran conversador i amic coral de L'Artà.

Gent coneguda i que ha fet història dins el poble, avui honorables padrins que segueixen amb el timó de ca seva enc que alguns l'hagin deixat en mans de fills o genres.

La remodelació que està en marxa i que vos anunciàveu la passada edició és que l'ARTÀ s'imprimirà en el nostre poble a partir d'ara. La Actividad, la impremta degana de tota la comarca, en tendrà tota la responsabilitat. Voldríem demostrar que cuidarà la feina tal com es feia a la Politècnica, a la qual hem d'agrair l'altura conseguida dins aquest món de la Premsa Forana. L'ARTÀ no tan sols assolia la llibertat d'expressió, la independència, sinó que ha estat i esperam que sigui un dels més primmirats a l'hora d'editar.

Les feines, o fer-se o deixar-les anar, i Artà, el nostre poble, mereix esser capdavant dins les edicions de fullets i revistes.

La història l'hi demanda i noltros voldríem complir-ho així.

RECTIFICACIONES

La peresa no és bona per res. Degut al retràs que va sofrir el darrer número de l'ARTÀ, a lo darrer es va fer massa aviat i en varen sortir vertaders esguerros, fets malbé.

Vos ne demanam perdó i procurarem posar les coses en el seu lloc.

• En la necrológica de nuestro amigo Juan Rosselló, equivocamos la identidad de su nuera, que debía figurar como hija política, María Carola Sancho Juliá. Les rogamos acepten la rectificación.

• En la necrológica de Sebastián Massanet debió figurar como segundo apellido el de Llabrés en lugar del que figuraba. Y su hija política es Magdalena Femenias Gelabert. Valga la rectificación.

• Y una errada de imprenta, un desliz de la composición, hizo figurar una enhorabuena en lugar de un pésame que el buen sentido de nuestros lectores habrán corregido, en la necrológica que hacía referencia a Antonio Torres Terrasa. Gracias por la comprensión de todos.